

**LEGALIZACJA ZATRUDNIENIA CUDZOZIEMCÓW
W POWIECIE NOWOTOMYSKIM**

Powiatowy Urząd Pracy

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Informacje dotyczące zezwolenia na pracę sezonową	4
Dokumenty składane w celu uzyskania zezwolenia na pracę sezonową	5
Opłaty	6
Postępowanie o wydanie zezwolenia na pracę sezonową	6
Odstępstwa i odmowy od wydania zezwolenia na pracę sezonową	8
Obowiązki pracodawcy w związku z powierzeniem pracy sezonowej cudzoziemcowi	10
Podsumowanie	11

WSTĘP

Zatrudnieniu cudzoziemców sprzyjają uproszczone procedury, nasza gospodarka z powodu braku rąk do pracy musi się oprzeć na pracownikach ze Wschodu. Uzupelniając braki pracownicze i stymulują wzrost gospodarczy. Osoby, które są zatrudniane przez pracodawców pracują często w takich sektorach gospodarki, w których Polacy nie chcą pracować, np. w rolnictwie, transporcie, produkcji.

Praca sezonowa

Praca sezonowa to praca wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym. Zezwolenie na pracę sezonową wydaje Starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo oraz turystyka; w ramach działalności uznanych za sezonowe, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca.

Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Tomyślu w 2024 roku realizował zadania w zakresie uproszczonej procedury podejmowania pracy przez cudzoziemców na rzecz lokalnych przedsiębiorców. Procedura przewiduje rejestrację oświadczenia pracodawcy o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi na podstawie ważnego dokumentu podróży cudzoziemca. Oświadczenie pozwala na zatrudnienie na okres wykonywania pracy określony w złożonym oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi nie dłuższy niż 24 miesiące. *Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie państw, do których obywateli stosuje się niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2428 ze zm.) od dnia 28.10.2022 r. zatrudnianie cudzoziemców na zasadach preferencyjnych dotyczy obywateli 5 państw:*

Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy. Z procedury uproszczonej w związku z agresją Rosji na Ukrainę została wyłączona Federacja Rosyjska.

INFORMACJE DOTYCZĄCE ZEZWOLENIA NA PRACĘ SEZONOWĄ

Zezwolenie na pracę sezonową

Zezwolenie na pracę sezonową wydaje się, jeżeli:

- cudzoziemiec ma być zatrudniony w celu wykonywania pracy sezonowej
- wysokość wynagrodzenia, która będzie określona w umowie z cudzoziemcem, nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku.

W 2024 roku wydano 64 zezwolenia na pracę sezonową dla cudzoziemców.

Wśród grup obcokrajowców podejmujących zatrudnienie dla których wydano zezwolenie na pracę sezonową byli cudzoziemcy pochodzący z Indii (19), Kolumbii (15), Ukrainy (11), Nepalu (8), Indonezji (4), Zimbabwe (3), Pakistanu (2), Bangladeszu (1), Kongo (1).

Zezwolenie na pracę sezonową jest wydawane dla określonego cudzoziemca, określa podmiot powierzający wykonywanie pracy, najniższe wynagrodzenie, wymiar czasu pracy (liczbę godzin pracy w tygodniu/miesiącu), rodzaj umowy będącej podstawą wykonywania pracy oraz okres ważności zezwolenia. Jeżeli zezwolenie dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego, w zezwoleniu na pracę jest określany także pracodawca użytkownik.

W okresie ważności zezwolenia Pracodawca na podstawie zezwolenia na pracę sezonową może powierzyć cudzoziemcowi pracę innego rodzaju niż praca sezonowa na okresy nie dłuższe niż łącznie 30 dni w ciągu ważności zezwolenia, jeżeli zostały spełnione łącznie następujące warunki:

- cudzoziemiec jest obywatelem jednego z państw takich, jak: Republika Białorusi, Republika Mołdawii, Republika Gruzji, Republika Armenii, Ukraina

- cudzoziemiec otrzymuje wynagrodzenie nie niższe niż określone w posiadanym zezwoleniu na pracę sezonową;
- cudzoziemiec nie wykonuje pracy w charakterze pracownika tymczasowego

DOKUMENTY SKŁADANE W CELU UZYSKANIA ZEZWOLENIA NA PRACĘ SEZONOWĄ

Jakie dokumenty złożyć w celu uzyskania zezwolenia na pracę sezonową?

- Wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wnosi się w formie papierowej lub w formie elektronicznej przez portal: praca.gov.pl;
- kopię wszystkich wypełnionych stron z ważnego dokumentu podróży cudzoziemca, którego dotyczy wniosek; a w przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania – kopię innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość cudzoziemca; natomiast jeżeli cudzoziemiec nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – kopię stron dokumentu podróży z danymi osobowymi cudzoziemca;
- kopię ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- dowód wpłaty (odrębny na danego cudzoziemca);
- dokument sporządzony przez pracodawcę użytkownika, potwierdzający uzgodnienie w zakresie skierowania cudzoziemca przez agencję pracy tymczasowej - w przypadku, gdy podmiotem powierzającym pracę jest ta agencja;
- dokumenty potwierdzające powierzenie pracy cudzoziemcowi, którego dotyczy wniosek zgodnie z zezwoleniem na pracę sezonową;
- dokumenty potwierdzające, że podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie zalega z uiszczeniem zaliczek na podatek dochodowy i składek na ubezpieczenie społeczne;
- kopię wypisu z rejestru, jeżeli rejestr, do którego został wpisany podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie jest prowadzony w powszechnym dostępie (rejestry inne niż KRS, CEIDG); w przypadku osób prowadzących gospodarstwo rolne - kopię zaświadczenia z Urzędu Gminy o powierzchni fizycznej i przeliczeniowej

gospodarstwa rolnego;

- oświadczenie o niekaralności pracodawcy.

OPŁATY

Opłata za wydanie zezwolenia na pracę sezonową

- Opłata wynosi 30 zł – w przypadku ubiegania się o zezwolenie na pracę sezonową lub o przedłużenie zezwolenia na pracę sezonową (rozporządzenie w sprawie wysokości opłat Dz. U. z 2023 r. poz. 1443 ze zm.)
- opłatę można uiścić przez Internet albo w banku na rachunek: Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Tomysłu, ul. Poznańska 30, 64-300 Nowy Tomyśl, Nr konta: 68 9058 0000 0000 0003 3532 0006.

Dowód wpłaty powinien zawierać następujące dane:

- nazwę podmiotu dokonującego wpłaty (pełna nazwa/imię i nazwisko oraz adres siedziby/miejsca zamieszkania pracodawcy);
- przedmiot/tytuł dokonanej wpłaty (wydanie zezwolenia bądź przedłużenia zezwolenia na wykonywanie pracy wraz z podaniem pełnego imienia i nazwiska cudzoziemca, dla którego wystąpiono z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wykonywanie pracy).

Wymagany jest dowód wpłaty odrębny na danego cudzoziemca.

POSTĘPOWANIE O WYDANIE ZEZWOLENIA NA PRACĘ SEZONOWĄ

Kto wnioskuje o zezwolenie na pracę sezonową?

Dokumenty związane z uzyskaniem zezwolenia na pracę sezonową podpisuje, składa i odbiera osobiście pracodawca, a w przypadku braku możliwości osobistego reprezentowania firmy, czynności tych może dokonać pełnomocnik pracodawcy.

Jeżeli podmiot reprezentowany jest przez pełnomocnika do każdego wniosku należy dołączyć pełnomocnictwo w oryginale.

Wnioskodawca, który złożył niekompletny wniosek, bądź nie przedstawił oryginałów wymaganych dokumentów do wglądu, zostanie wezwany do uzupełnienia tych braków

w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni. Nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Termin rozpatrzenia wniosku

- 7 dni roboczych, liczonych od dnia złożenia kompletnego wniosku w sprawach niewymagających postępowania wyjaśniającego;
- 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, w sprawach wymagających przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego;
- 2 miesiące od dnia złożenia wniosku, w sprawach szczególnie skomplikowanych.

„Ścieżka krajowa”

W sytuacji, gdy cudzoziemiec jest już w Polsce: starosta weryfikuje wniosek i wydaje zezwolenie albo odmawia wydania zezwolenia w terminie do 7 dni lub do 30 dni, jeśli wymagane jest postępowanie wyjaśniające. Jeśli weryfikacja przebiegła negatywnie, starosta odmawia wydania zezwolenia na pracę sezonową.

„Ścieżka zagraniczna”

W sytuacji, gdy cudzoziemiec będzie dopiero starał się o wjazd do Polski w celu podjęcia pracy sezonowej, starosta weryfikuje wniosek i wpisuje go do ewidencji wniosków lub odmawia wydania zezwolenia na pracę sezonową. Wpisanie do ewidencji następuje w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku, chyba że prowadzone jest postępowanie wyjaśniające – wówczas wpisanie następuje do 30 dni. Wpisując wniosek do ewidencji, starosta wydaje podmiotowi powierzającemu wykonywanie pracy cudzoziemcowi zaświadczenie o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej.

Podmiot powierzający wykonywanie pracy przekazuje cudzoziemcowi zaświadczenie o wpisie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej. Zaświadczenie to służy jako podstawa do wydania wizy w celu wykonywania pracy sezonowej lub w przypadku, gdy cudzoziemiec wjeżdża w ruchu bezwizowym, służy jako potwierdzenie celu wjazdu na terytorium RP.

Po przyjeździe cudzoziemca pracodawca informuje powiatowy urząd pracy o tym fakcie, przedstawia kopię paszportu cudzoziemca wraz z ważnym dokumentem uprawniającym cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz podaje

jego adres zamieszkania na terytorium RP. Po spełnieniu ww. obowiązku starosta wydaje zezwolenie na pracę sezonową.

Umorzenie postępowania

Jeżeli wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową został wpisany do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej, postępowanie w tej sprawie ulega umorzeniu z mocy prawa, jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy nie przedstawił kopii ważnego dokumentu uprawniającego cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- po upływie 120 dni od dnia rozpoczęcia pracy określonego we wpisie do ewidencji wniosków lub
- w dniu upływu terminu zakończenia pracy określonego we wpisie do ewidencji wniosków lub
- w dniu 31 grudnia roku kalendarzowego, w którym cudzoziemiec miał wykonywać pracę.

Jeżeli postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na pracę uległo umorzeniu, wpis do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej ulega unieważnieniu z mocy prawa.

Odbiór zezwolenia / zaświadczenia / decyzji odmownej w sprawie pracy sezonowej

Zezwolenie należy odebrać w postaci dokumentu elektronicznego, za pośrednictwem portalu praca.gov.pl, osobiście w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Tomysłu przy ul. Poznańskiej 30, lub w przypadku kompletnego wniosku bez potrzeby uzupełnienia jakichkolwiek braków listownie- za pośrednictwem Poczty Polskiej.

O możliwości odbioru dokumentu pracodawca jest informowany drogą mailową lub telefoniczną.

ODSTĘPSTWA I ODMOWY OD WYDANIA ZEZWOLENIA NA PRACĘ SEZONOWĄ

Wydanie nowego zezwolenia na pracę sezonową nie jest wymagane, jeżeli:

1. nastąpiła zmiana siedziby lub miejsca zamieszkania, nazwy lub formy prawnej podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi lub przejęcie zakładu pracy lub jego części przez innego pracodawcę;
2. nastąpiło przejście zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę;

3. podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi i cudzoziemiec zawarli umowę o pracę zamiast umowy cywilnoprawnej lub umowę o pomocy przy zbiorach w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników zamiast innej umowy cywilnoprawnej;
4. podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi i cudzoziemiec zawarli umowę inną niż wskazana w zezwoleniu na pracę sezonową umowa o pomocy przy zbiorach w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
5. jeżeli po zakończeniu pracy na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników cudzoziemiec będzie wykonywał pracę na podstawie innej umowy, a pozostałe warunki wykonywania pracy określone w zezwoleniu na pracę sezonową nie ulegną zmianie.
6. cudzoziemcowi (Republiki Białorusi, Republiki Mołdawii, Republiki Gruzji, Republiki Armenii lub Ukrainy) na okres 30 dni powierzono pracę innego rodzaju niż sezonową;

Jeżeli podmiotem powierzającym wykonywanie pracy cudzoziemcowi jest agencja pracy tymczasowej, podmiot ten pisemnie powiadamia starostę, który wydał zezwolenie na pracę sezonową, o okolicznościach, o których mowa w pkt 1-3 w terminie 7 dni od dnia ich zaistnienia. Niedopełnienie tego obowiązku jest zagrożone karą.

Kiedy starosta odmawia wydania zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca?

Starosta odmawia wydania zezwolenia, gdy podmiot powierzający pracę nie spełnił wymogów proceduralnych dotyczących udzielenia zezwolenia na pracę albo był karany w związku z powierzeniem pracy cudzoziemcom, tj. dopuścił się przestępstw lub poważnych naruszeń przepisów w zakresie zatrudniania cudzoziemców lub niektórych przepisów Kodeksu Karnego.

Starosta może także odmówić wydania zezwolenia, jeżeli z okoliczności wynika, że uzyskane zezwolenie może zostać wykorzystane niezgodnie z celem lub uzyskane jest dla pozorów. Dotyczy to sytuacji, gdy podmiot powierzający pracę nie dopełnia obowiązków związanych z prowadzeniem działalności lub powierzaniem pracy w szczególności, m.in. nie posiada środków na pokrycie zobowiązań wynikających z powierzenia pracy, nie prowadzi działalności uzasadniającej powierzenie pracy, zalega z odprowadzaniem składek m.in. na ubezpieczenie społeczne, zalega z uiszczeniem podatków.

W przypadku decyzji odmownej, podmiot ma możliwość odwołania się do organu drugiej instancji – Ministra właściwego do spraw pracy.

OBOWIĄZKI PRACODAWCY W ZWIĄZKU Z POWIERZENIEM PRACY SEZONOWEJ CUDZOZIEMCOWI

Pracodawca ma obowiązek zawarcia umowy pisemnej z cudzoziemcem, a wcześniej musi przedstawić mu jej tłumaczenie na język zrozumiały dla cudzoziemca zgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniu. W umowie podmiot jest zobowiązany uwzględnić warunki zawarte w zezwoleniu.

Pracodawca ma obowiązek przestrzegania wszystkich obowiązków wynikających z powierzania pracy, takich samych jak w przypadku polskich pracowników (np. zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych w ciągu 7 dni, gdy dana umowa podlega ubezpieczeniom, np. umowa o pracę, zlecenia czy agencyjna), a także obowiązków związanych z zatrudnieniem cudzoziemca wynikających z innych przepisów (np. przechowywanie kopii dokumentu pobytowego cudzoziemca przez cały okres jego pracy).

Pracodawca powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi na podstawie zezwolenia na pracę sezonową („ścieżka zagraniczna”), który zapewnia cudzoziemcowi zakwaterowanie, jest obowiązany do zawarcia z cudzoziemcem odrębnej umowy w formie pisemnej określającej warunki najmu lub użyczenia kwatery mieszkalnej. Czynsz najmu kwatery mieszkalnej nie może być potrącany z wynagrodzenia cudzoziemca. Postanowienia umowy przewidujące możliwość automatycznego potrącenia czynszu z wynagrodzenia cudzoziemca są nieważne.

PODSUMOWANIE

Obywatele innych państw, którzy przyjeżdżają do pracy w Polsce zapełniają nie tylko lukę na rynku pracy, ale dzięki zalegalizowanej pracy wzrosły legalne oskładkowania i opodatkowania wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, przez co wspierany jest budżet państwa. Poprzez narastające problemy na rynku pracy nasz region stoi w obliczu konieczności zmiany polityki wobec cudzoziemców, żeby zrównoważyć ubytek siły roboczej.

Ilość wniosków jakie wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Tomyślu w 2024 roku to:

- 904 - wniosków oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi
- 176 - wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową

Dominującą grupą obcokrajowców chętnych do podjęcia zatrudnienia na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi na terenie powiatu nowotomyskiego są obywatele Ukrainy - 441 (48,78%), Białorusi - 334 (36,95%), Gruzji - 114 (12,61%), Mołdawii - 13 (1,44%), Armenii - 2 (0,22%).

Jeśli chodzi o obcokrajowców chętnych do podjęcia zatrudnienia w 2024 roku na podstawie zezwolenia na pracę sezonową dominującą grupą są obywatele Nepalu - 63 (35,80%), Ukrainy - 45 (25,57%), Indii - 26 (14,77%), Kolumbii - 16 (9,09%), Bangladeszu - 15 (8,52%), Indonezji - 5 (2,84%), Zimbabwe - 3 (1,70%), Pakistanu - 2 (1,14%), Kongo - 1 (0,57%).

W następstwie wejścia w życie przepisów ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 167 ze zm.) możliwe jest powierzenie pracy obywatelowi Ukrainy na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy, które należy złożyć elektronicznie za pomocą systemu teleinformatycznego [praca.gov.pl.](https://praca.gov.pl), w ciągu 7 dni od dnia podjęcia pracy. Powiadomienie nie podlega opłacie. W 2024 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Tomyślu wpłynęło elektronicznie 1815 powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy. Każde powiadomienie jest automatycznie rejestrowane w systemie Syriusz i posiada swój wyodrębniony numer.

Wpływy z tytułu opłat za wnioski dla cudzoziemców w 2024 roku wynosiły: 95 550, 00 zł z czego $\frac{1}{2}$ tej kwoty, czyli 47 775,00 zł stanowi dochód budżetu przekazywany do Wojewody Wielkopolskiego, a $\frac{1}{2}$, czyli kwota 47 775,00 zł stanowi dochód powiatu.

Pomimo trwającego w 2024 roku konfliktu zbrojnego na Ukrainie, rynek polski pozostaje atrakcyjny dla obcokrajowców. Zapotrzebowanie na pracowników w Polsce jest wciąż wysokie, a pracodawcy poszukują pracowników z różnych zakątków świata, aby uzupełnić braki kadrowe. W ostatnich latach obserwuje się wzrost napływu obcokrajowców z krajów Azji oraz Ameryki Południowej. Cudzoziemcy podejmują pracę głównie w sektorach, które borykają się z niedoborem pracowników. W powiecie nowotomyskim z największym zapotrzebowaniem pracowników zmagają się sektor rolniczy, szczególnie prace sezonowe, gdzie obcokrajowcy stanowią istotną część siły roboczej, wypełniając luki kadrowe i wspierając lokalną produkcję.

Zastępca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy
w Nowym Tomyszu
Olejarski
mgr inż. Maciej Olejarski